

Skrivelse till arbetsmarknadsnämnden om att säkerställa rätten till en utbildning av god kvalitet och att stoppa oseriösa aktörer inom vuxenutbildningen

Vi har sedan tidigare krävt att kontrollen av upphandlad vuxenutbildning ska öka och att fler verktyg ska användas för att få bort oseriösa aktörer. Exempel på sådana insatser är användning av kvalitetsinriktade utvärderingskriterier och att staden ska använda sig av möjligheten att säga upp avtal, av viten, avstängningar och andra sanktioner mot aktörer som begår avtalsbrott. Därtill har vi krävt att en större andel av vuxenutbildningen ska bedrivas i kommunal regi för att säkerställa att staden inte blir utnyttjad av oseriösa aktörer.

Det har nu kommit till allmänhetens och stadens kännedom, via programmet Kalla Fakta i TV4, att en av stadens privata utbildningsanordnare bl.a. har utfärdat falska betyg och att undervisningen har varit undermålig. Utbildningsanordnaren har därmed brutit mot upphandlingsavtalet.

De allvarliga bristerna hos utbildningsanordnaren har fått långtgående konsekvenser, inte minst för de elever som har sökt sig till och skuldsatt sig för en utbildning och yrkeskunskaper som de inte har erhållit. Att skattemedel har använts på ett felaktigt sätt under lång tid, trots att staden har varit medveten om de rådande missförhållandena, är mycket allvarligt. Samtidigt försvagas kompetensförsörjningen till byggbranschen i ett läge där det råder brist på utbildad arbetskraft. Sammantaget är detta motsatsen till nämndens målbild av hur arbetsmarknadsutbildningarna ska verka.

Efter avtalsstart i juli 2020 mottog staden klagomål från elever redan under hösten samma år. Enligt den information som sänts ut från förvaltningen till nämndens ledamöter den 1 februari har skolan fått flertalet chanser att förbättra rutiner kring betygssättning, schemaläggning och planering. Under tiden fortsatte verksamheten. I juni 2021 beslutades t.o.m. om intagsförbud då påvisade brister inte hade åtgärdats. Intagningsstoppet har nu hävts. Utbildningsanordnaren bedöms av förvaltningen behöva extra tillsyn under våren 2022. Ett och ett halvt år efter att de första klagomålen kommit in till förvaltningen kvarstår, trots flertalet chanser att åtgärda allvarliga brister, alltså så stora frågetecken kring utbildningsanordnaren att fortsatt extra kontroll anses nödvändig.

Först i början på februari redovisades vilka åtgärder som förvaltningen och den politiska majoriteten tänkt sig avseende ärendet. Vi välkomnar naturligtvis dessa men en rad frågor måste fortsatt besvaras och inte minst handlar det om åtgärder för att säkerställa att motsvarande fusk aldrig sker igen.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för kvalitets- och avtalsuppföljning för leverantörer inom vuxenutbildningen. Vi ställer oss frågande till hur en utbildningsanordnare som så tydligt brister, både vad det gäller undervisning och kvalitetskrav, inte anses ha begått avtalsbrott. Det systematiska fusk framstår vara av sådan dignitet att det är svårt att förstå varför avtalet med leverantören inte hävts. Vi ställer oss även frågande till vilka signaler det sänder till medborgarna och näringslivet om oseriösa aktörer får fortsätta att bedriva verksamhet inom stadens vuxenutbildning trots att avtalsbrott uppenbarligen har begåtts.

Förvaltningen har bedömt uppgifterna som uppdagats i media vara av så allvarlig karaktär att en polisanmälan har gjorts. Samtidigt kvarstår ett antal frågeställningar om brister i hur förvaltningens avtalsuppföljningar genomförs och vilka sanktioner som vidtas när oegentligheter upptäcks och kvarstår över tid. Vi anser att stadens egen granskningsapparat

måste vara tillförlitlig och stabil så att oegentligheter snabbt uppdagas, och så att oseriösa aktörer hålls ute från stadens verksamheter. Det inträffade ger intrycket av att det finns ett genomgripande systemfel som skyndsamt måste korrigeras, samt att det finns utvecklingspotential i upphandlingsförfarandet. Vi godtar inte den borgerliga majoritetens tendens att fransäga sig ansvaret för de upphandlingar som gjorts och göra det till ärenden som skolinspektionen och polisen får hantera, istället för att korrigera de uppenbara brister som finns i rådande system.

Stockholm är i behov av utbildad arbetskraft. I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF5 2050, beräknas efterfrågan på arbetskraft öka med mer än 50 procent till 2050. I rapporten ”Behoven av gröna kompetenser – arbetsgivarnas, staden och utbildningssystemets roll”, som staden har beställt från Sweco, fastslås att stadens kommunala vuxenutbildning måste ställas om för att matcha arbetsmarknadens behov och klara av klimatkrisen. Den kommunala vuxenutbildningen i Stockholm har stora möjligheter att bidra med att säkra stadens och regionens kompetensförsörjningsbehov inom bristyrken som t.ex. yrkeschaufförer, elektriker, undersköterskor och målare. Samtidigt kan vi stärka Stockholms attraktionskraft, öka sysselsättningen och minska arbetslösheten på sikt. För att klara detta krävs förbättrad planering, styrning och omställning av vuxenutbildningen gällande utbildningsplatser för att möta arbetsmarknadens samlade behov av arbetskraft. Något som upphandlingen 2019 hade kunnat tillföra genom tydligare ambitioner och mål.

Det är av största vikt att kunskapssökande elever, medborgare och näringsliv kan vara trygga i att stadens vuxenutbildning håller högsta kvalitet oavsett utförare, och att avtalsuppföljningen fungerar effektivt och ändamålsenligt.

Vi vill mot bakgrund av detta att förvaltningen utreder och svarar på följande frågor:

1. Hur säkerställs att stadens rutiner inom kvalitetsgranskning och avtalsuppföljning hindrar oseriösa utbildningsanordnare från att fuska igen?
2. Hur arbetar staden med att upptäcka och motverka oseriösa leverantörer inom den kommunala vuxenutbildningen? Ser förvaltningen något behov av att utöka eller komplettera den egna kontrollen av leverantörer i ljuset av det som skett på Bergstrands utbildningar?
3. Mot vilka kriterier bedöms i dagsläget att ett avtal med en leverantör kan hävas? Hur stort är stadens tålamod med leverantörer som påvisar brister i verksamheten och finns det skäl att se över en åtstramning av gränsen för när ett avtal kan upphävas?
4. Hur arbetar staden vidare med att kompensera de elever som blivit lidande och ådragit sig studieskulder för en utbildning som brustit i kvaliteten?
5. Vi vill att arbetsmarknadsförvaltningen rapporterar aktuella uppföljningar av anmälningar om missförhållanden i upphandlad verksamhet till Arbetsmarknadsnämnden samt framöver regelmässigt rapporterar nya ärenden av samma art.

Stockholm 2022-02-08

Salar Rashid m.fl.(S)

Rashid Mohammed m.fl. (V)

Lisa Palm (Fi)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Rashid Abdi,Mohammed	2022-02-09
Salar,Rashid	2022-02-09
Lisa Linnea Viktoria,Palm	2022-02-11